

Punainen Risti

Pakolaisrahasto
Pakolaisten auttamiseksi

Maahanmuuttajien käsitykset tuberkuloosista ja hivistä vaikuttavat heidän tutkimuksiin ja hoitoon hakeutumiseensa – niiden selvittäminen on avain parempaan tautien ehkäisyyn ja hoitoon

Filha ry toteuttaa EU:n pakolaisrahaston tukemana yhdessä Hiv-säätiön, SPR:n Turun vastaanottokeskuksen ja HUS:n kanssa hanketta ”*TB ja HIV ehkäisy ja varhaistoteaminen nuorten turvapaikanhakijoiden parissa – TIE*”. Yhteistyökumppaneina ovat mukana myös Helsingin vastaanottokeskus, Maahanmuuttovirasto, THL sekä Diakonissalaitos ja Positiiviset ry. Hankkeen tavoitteena on tehostaa tuberkuloosin ja hiv:n ehkäisytoimia ja varhaistoteamista nuorten turvapaikanhakijoiden keskuudessa sekä lieventää näihin liittyvää stigmaa. Tätä kautta pyritään vähentämään taudin leviämistä turvapaikanhakijoiden ja muun väestön keskuudessa. Hanke on saanut EU: pakolaisrahaston tuen kolmelle hankevuodelle.

Hankkeessa on fokusryhmähaastatteluin kartoitettu 15-25 vuotiaiden turvapaikanhakijoiden tietoja ja näkemyksiä tuberkuloosista ja hiv:stä sekä selvitetty, mikä olisi paras tapa lisätä heidän tietoaan, poistaa väärinkäsityksiä ja sitä kautta vähentää stigmaa. Vuonna 2013 tehtiin [kirjallisuuskatsaus koskien Suomeen tulevien suurimpien pakolaisryhmien käsityksiä tuberkuloosista ja hiv:stä](#)

Aiemman julkaistun tiedon perusteella eri kulttuurien ominaispiirteet, maailmankuva sekä syvälle kulttuuriin menevät uskomukset ja uskonto heijastuvat käsityksiin terveydestä ja hoidosta. Ymmärrys ja tieto, jonka ihmiset saavat perheiltä, ystäviltä ja naapureilta koskien terveysongelmien luonnetta, syitä ja seurauksia vaikuttaa merkittävästi heidän käyttäytymiseensä hoitoon hakeutumisessa ja sitoutumisessa. Eurooppaan jo muuttaneiden maahanmuuttajien parissa tehtyjen harvojen tutkimusten mukaan tuberkuloositietous korreloi pääasiassa vanhassa kotimaassa saatuun informaatioon, ei niinkään kohdemaassa annettuun terveysvalistukseen. Meidän tulisi tämän perusteella tarkastella ja parantaa käytössämme olevia terveysinformaation menetelmiä, jotta ne tavoittaisivat paremmin erilaisia maahanmuuttajaväestöryhmiä.

Kokemuksemme perusteella nuorten turvapaikanhakijoiden terveysvalistuksessa kannattaisi kokeilla pienryhmäkeskusteluja käyttäen hyödyksi olemassa olevia kuvallisia materiaaleja. Piirretyt kuvat ja videot herättivät eniten kiinnostusta ja tuntuivat myös selkeimmiltä viestin suhteen vaikkakin kuvallista viestintää ymmärrettiin myös väärin (*). Kondomeihin liittyvät kuvat ovat hyvin sensitiivisiä kulttuuritausta ja ikä huomioiden. Tuberkuloosin ja hiv:n tartuntatapoihin ja hoitoihin liittyy paljon väärinkäsityksiä, jotka tulivat esiin tarkasteltaessa erilaisia infomateriaaleja. Molempia tartuntatauteja pidettiin hyvin helposti ja monin eri tavoin tarttuvina. Tartuntatavoista oli paljon virhekäsityksiä. Juuri kellään ei tuntunut olevan tietoa siitä, että hiv-infektioon on olemassa lääkitys. Hiv:n katsottiin aina johtavan melko nopeasti kuolemaan.

Pakolaisrahasto
Pakolaisten auttamiseksi

Fokusryhmätestauksessa nuorten turvapaikanhakijoiden mielestä parhaimpia ja myös eniten keskustelua herättäviä olivat seuraavat terveysvalistusmateriaalit:

Tuberkuloosi:

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tuottamat erikieliset tuberkuloosiherättemateriaalit
www.pshp.fi/default.aspx?nodeid=18490

TB Alertin tuberkuloosin oireista kertova video Youtube:ssa
www.youtube.com/watch?v=yxlzA-0_tVQ

Hiv:

intialainen Youtube video "Teach AIDS" (testattiin 3'45 asti):
www.youtube.com/watch?v=7oWX7_U3pis

Hiv-tukikeskuksen punavihreä juliste "Miten hiv tarttuu/ei tartu"
www.hivtukikeskus.fi > materiaalit > maahanmuuttajat
(*herätti paljon keskustelua, mutta aiheutti myös paljon virhetulkintoja, koska liikennevalokoodisto ei ole tuttu)

